

Handwritten signature

การประชุมวิจัยทางการพยาบาลแห่งชาติครั้งที่ 4

เรื่อง

“การวิจัยทางการพยาบาล : ความท้าทายฝ่าวิกฤตสู่สังคมสุขภาวะ”

Nursing Research: Through Crisis to Wellness Society

โดย

สภานurses

วันที่ 2-4 พฤศจิกายน 2552

โรงแรมอิมบาสาดอร์ สุขุมวิท 11 กรุงเทพฯ

ผู้สนับสนุน

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

วันที่ 3 พฤศจิกายน 2552

ห้อง 4

11.20 - 11.40 น.

การปฏิบัติการพยาบาล

ความชุกและปัจจัยสัมพันธ์ของอาการปัสสาวะเล็ดในสตรีระยะหลังคลอดในโรงพยาบาลศิริราช

สมใจ เนียมหอม

งานการพยาบาลสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา ฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลศิริราช

sisnh@mahidol.ac.th

ที่มาและวัตถุประสงค์ อาการปัสสาวะเล็ดเป็นอาการที่พบบ่อยในสตรีทั่ว ๆ ไป การศึกษาในต่างประเทศมีความชุกแตกต่างกันตามกลุ่มประชากรที่ศึกษาร้อยละ 11 ถึง 72 ผลการศึกษาในต่างประเทศในกลุ่มสตรีหลังคลอดพบความชุกของอาการปัสสาวะเล็ดตั้งแต่ร้อยละ 0.7 ถึง 44 แตกต่างกันตามกลุ่มที่ศึกษาและการให้คำจำกัดความของอาการปัสสาวะเล็ด แต่ในประเทศไทยไม่พบรายงานความชุกอาการปัสสาวะเล็ดและปัจจัยสัมพันธ์ในสตรีหลังคลอด จึงเป็นที่มาของการศึกษานี้

วิธีการวิจัย การวิจัยเชิงบรรยายนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาความชุกและปัจจัยสัมพันธ์ของอาการปัสสาวะเล็ดในสตรีระยะหลังคลอด โดยสัมภาษณ์สตรีระยะหลังคลอดทางโทรศัพท์เพื่อบันทึกข้อมูลลงในแบบสอบถามที่ได้รับการทดสอบแล้วจำนวน 310 คน ระหว่างวันที่ 16 มิถุนายน 2551 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2551 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ และ odds ratio และใช้สถิติอ้างอิง คือ chi-square test

ข้อค้นพบที่สำคัญ สตรีหลังคลอด 8 สัปดาห์ จำนวน 310 คน อายุเฉลี่ย 29.3 ปี พบความชุกของอาการปัสสาวะเล็ดร้อยละ 8.7 โดยเป็นชนิด stress, urge, mixed urinary incontinence ร้อยละ 3.9, 3.2 และ 1.6 ตามลำดับ จากการทดสอบโดยใช้ chi-square test พบ ปัจจัยสัมพันธ์ของอาการปัสสาวะเล็ดคือ ดัชนีมวลกาย จำนวนครั้งของการคลอดและจำนวนครั้งของการคลอดทางช่องคลอดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05, .001, .004 ตามลำดับ และในรายที่มีอาการปัสสาวะเล็ดพบว่าการคลอดบุตรตั้งแต่ 3 ครั้งขึ้นไปมีความสัมพันธ์เฉพาะกับ stress urinary incontinence อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับอาการปัสสาวะเล็ดชนิด urge urinary incontinence

ข้อสรุปและข้อเสนอแนะ พบความชุกอาการปัสสาวะเล็ดในสตรีระยะหลังคลอดร้อยละ 8.7 ปัจจัยสัมพันธ์ที่มีต่ออาการปัสสาวะเล็ดคือ ดัชนีมวลกาย จำนวนครั้งของการคลอดและจำนวนครั้งของการคลอดทางช่องคลอด ดังนั้นบุคลากรทางการแพทย์ต้องให้ความสำคัญในการค้นหาสตรีกลุ่มเสี่ยงเพื่อให้ความรู้ในการป้องกันและรักษาอาการปัสสาวะเล็ดเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้ป่วย